

Josu Erkoreka

«Patxi Lopezen ezaugarri politiko nagusia iruzurra da»

Bermeo, 1960. EA]ko talde parlamentarioaren bozeramailea da Espainiako Kongresuan. Hirugarren legealdia du. Parlamentari Errebelazioa eta Hizlari Onena izendatua. "Ohituta nago baina politikan ez duzu egoera bera bizitzen inoiz, beti daude egoera berriak" esan digu.

MIKEL ASURMENDI

Argazkiak: Iñigo Azkona

Egiguzu, arren, Espainiako Gobernuari buruzko balorazioa politika ekonomikoari dagokionean.

Gobernua noraezean dabil krisi hasieratik bide argirik ikusi ez zuelako, eta krisia bera onartzeko asko atzeratu zelako. Beste erremediorik izan ez zuenean, krisia gauza txikia zela adierazi zuen, gure esparruan ez zuela eraginik izango, oinarri ekonomikoak eta finantzariak ondo errotuta zeudelako.

Zapaterok egoeraren berri bazuen: ezkutatzen saiatu zen edo ez zekien ezer? Dena den, bi jarrerak oso eskasak dira estatu-buru baten aldetik.

Zapaterok bazuen egoeraren berri, Pedro Solbesek [orduko ekonomia ministroa] egunean-egunean argibideak ematen zizkiolako. Solbesen ekonomialari taldea gaitasun handikoa zen, informazio asko zeukana eta ondo interpretatzen zekiena: Solbesek aholku argiak eman zizkion Zapaterori baina honek begiak itxi zituen. Gerora ikusi denez, Zapaterok ez zuen egoera interpretatzen jakin eta bere aholkulari sendoena kaleratu zuen arinkeriaz. Azkenean neurriak hartu ditu, baina neurriak oso kaotikoak izan dira. Era guztietakoak dira eta krisi honek ez du onartzen era guztietako neurriak, dagozkion neurri egoikiak baizik. Zapaterok tekla guztiak jo ditu, baina melodia koherente bat osatzeko ez dira tekla guztiak jo behar, aproposak baizik.

Testuinguru honetan, EA]ren talde parlamentarioak Gobernuaren zerga politika eta BEZen igoera babestu ditu. Euskal Herriko gune subiranistean ez da ulertzen EA]ren jarrera hori.

Guk normalki zerga politikan absentsiora jotzen dugu, geure zerga sistema propioa daukagulako. Aurtengo aurrekontua onartu dugu, baina kontraprestazio sendoekin, argi eta nabarmen. Kontzertu Eko-

nomikoa izan da lorpen nabarmena, ez bakarria. Bere blindajea euskal erakundeen aspaldiko eskaria zen. Gure taldeak blindajea planteatzen zuen laugarren aldia zen, eta PPk eta PSOEek beti bat egin zuten ezetza emateko. Oraingoan ordea, gobernua ahul dagoelako, lortu dugu. Lorpen estruktural bat da, legealdi bat justifikatzeko beste.

Patxi Lopez lehendakaria oso gaizki ari dela diozue, baina Madrilén Zapateroren proposamenak onartzen dituzuela esan du EAK, adibidez.

Aurrekontuak babestu ditugu, esan dudana bezala. Hori diotenek begira dezatela ERCK egiten duena, Katalunian beren kideak omen direnak...

(...)

Aurrekontu bat oso-osorik ez duzu inoiz ontzat jotzen. Proiektuak aurreikusten zuen BEZ puntu bitan

"Norbaitek pentsatzen badu oraingo egoera politikoa baliatu daitekeela Euskal Herriaren aitorpena egiteko, adibidez, ezer gutxi daki politikaz".

igoko zela ekainean. Guk ez genion horri baietza emango, aurrekontuarekin batera etorri izan ez balitz. Baina akordioak eskatzen zuen osorik onartzea. Edonola ere, Europako estatu guztien artean, Espainiakoa BEZ baxuenetakoa da.

Estatutaren erreforma tarteko CiU, ERC eta ICVk ez bide dituzte 2011ko aurrekontuak babestuko. EAJren babesa jasoko al dute berriz ere?

Gu printzipioz ez gaude Gobernuari doan ezertan aldeko botoa emateko prest, alderantziz. Azken lege proiektuen jarrera ezkorrenen artean gureak izan dira. Kode Penal proiektu berria eztabaidatu da, eta ezezko botoak gutxi izan dira. Gehienak aldekoak izan dira –CIU-rena– edo abstenitu dira –PP eta ERC–. Guk ezezkoa eman dugu. Ikus-entzunezkoen proiektuak CIUren aldeko botoa jaso du, PP abstenitu da eta guk ezezkoa eman dugu. Enpresen blindajeari guk ezezkoa botoa eman diogu eta CIUren aldeko botoarekin atera du. Alegia, balorazio horiek egiten dituztenek ez dute politikaren errealitatea ezagutzen, ezta Kongresuan gertatzen denaren datu errealak ere.

Nola dakusazu Estatutaren erreforma?

Zapateroren ganoragabekeriaren beste isla bat da. Krisi ekonomikoaren politikan nola, halaxe honetan ere. Gai honetan katalanei esan zien Estatuta onartuko zuela komarik ukitu gabe. Gero bere eskura zituen koma guztiak sartu zituen. Orain berak hautatutako Auzitegi Konstituzionalak mozketak sartu dio. Horrek frustrazio ikaragarria eragin du katalanen artean. Ez dut katalanisten aldeko ebazpena espero, sektore kontserbadoreko magistratuak tinko eusten diote PPren ikuspuntu hertsienari, eta progresistatzat joak direnak oso urrun daude katalanistengandik.

PSEk Gernikako Estatutuaren erreforma iragarri zuen Patxi Lopez lehendakariak zenean. Nola ikusten duzu PSE-EE orain?

Zapateroren identitate politikoa ganoragabekotzat jo dut, Patxi Lopezek ezaugarri politiko nagusia

berriz iruzurra da, justu esaten dituen kontrakoak egin baititu. Bere promesa sutsuak eta proiektu biribilak zertan geratu dira? Transbertsalitatea aipatu zuen eta gobernu sektario eta frentista osatu du. 2004an Estatutua aldatu behar zela esan zuen, eta Kataluniako eredia hartuz proiektu politiko bat zuela esan ere. Eusko nazionalismoak Jaurilaritzatik lortzeko kapaza ez zena berak lortuko zuela. Gobernuan dago eta PPk eskuak lotuta ari da. Guk marko politikoa aldatu behar dela adierazi diogu, hasteko, gizartearen eskaria nabarmena delako. Orain, defendatu izan duenaren kontra, ez du pausorik eman nahi PPren kontrolpean dagoelako.

Madrilen baina, dirudienek, Zapateroren abal nagusia EAJ da. Zuen beharra dauka, eta kontraprestazioak eskaini diezazkizueke berriz ere, bakerako politika tarteko, adibidez.

Uste horrek ñabardurak behar ditu. PSE eta PP hemen batzen dira, besteak beste, EAJ zokoratzeke eta euskal politikan dugun lekua gutxiarazteke. Espainiako Gobernu ahuldua dagoenez ez dute lortu gu Madrilén zokoratzea. Kontzertu Ekonomikoaren blindajea lortzea horren lekuko da. Alegia, guk krisi ekonomikoaren aurrean jarrera kritikoa dugu eta aldi berean eraikitzailea. Krisiak amildegira eramaten bagaitu, denok ordainduko dugu. Beraz, denon artean ekin behar diogu egoera zailari. Eta horretan dihardugu. Baina jarrera eraikitzaile hau modu ezberdinez hartzen da hemen eta Madrilén.

Hemen nola jokatu nahi du EAJk?

PSEk eta PPk Eusko Legebiltzarrean gehiengo osoa dutenez, ez gaituzte aintzat hartzen. Gure jarrera berriz, han eta hemen berdina da: euskal autogobernurako eta gure ekonomiaren garapenerako ekimenak bideratzea, anbizioari uko egin gabe oinak lurtean jarrita, biak behar dira politikan. PSOeren jarrera da han eta hemen aldatzen dena. Hori bai, berbarako, norbaitek pentsatzen badu egoera hau baliatu daitekeela Euskal Herriaren aitorpena egiteko, ezer gutxi daki politikaz.

Urkullu eta Zapatero bildu dira berriki. Zapaterok deituta. Guk erantzun-kizunez erantzun diogu EBBko buru Iñigo Urkulluren bitartez. Urkullu harrituta geratu da Zapatero hutsik ikusi duelako. Urkulluk ez daki zertarako deitu dion. Asko hitz egin dute egoera politikoaz, baina presidente batek deitzen dizunean, gutxienez proposamen bat egingo dizula pentsatzen duzu. Urkullu proposamenik gabe etorri da eta berak egindako planteamenduei ez die erantzun.

EAJ ere Batasunarekin bildu da.

Bilera hau ere eurek eskatuta egin dugu. Entzun diegu eta zain gaude.

**"Kontzertu
Ekonomikoaren blindajea
lorpen estrukturala da,
legealdi bat justifikatzeko
beste"**

Ondoren ezker abertzaleak Iruñean adierazpen berri bat egin du. Zer balorazio egin duzu horretaz?

Urratsa da, ezin daiteke hori ukatu. Baina aurreko urteetan ikusi ditugunak ikusi ondoren, argi dago ez dela nahikoa. Adierazpen argiak behar dira; indarkeria inolako zalantza barik arbuiazen dutenak. Eta oraindik ez dugu horrelakorik entzun.

(...)

Ezker abertzaleak ibilbide bat gauzatzeko borondatea adierazi du. Baina ETak dioena funtsezkoa da. ETak ez du aspaldion adierazpen

askorik egin, baina bere estrategiari buruzko adierazpenetan ez ditu berrikuntzak azaldu. Aitzitik, orain arte bezala bere buruari zeregin estrategiko bat ematen dio. Beraz, ETak ez badio uko egiten bere jardun armatuari galdera da: ezker abertzalea kapaz izango al da ETArengandik aldentzeko?

Alderdien Legea aldatzeko pausak eman ditu Zapateroren gobernuak. Nola interpretatu duzu legearen erreforma, eta aldi berean bake prozesu berri baten aukeraren zurrumurruak?

2002 urtean Alderdi Politikoen Legea onartu zenean PSOE, ezker abertzale eta ETaren arteko elkarbizketak bazeudela jakin genuen gerora. Esperientziak erakusten digunez gauza batek ez du bestea kentzen. Hau da, kanpora begira gauza batzuk egiten dira, baina gero mahai azpitik beste batzuk.

Erreforma, antza, legea gogortzekoa da. Zer azalpen ematen diozu horri?

Egitasmoa Mayor Orejaren adierazpenen hiru egunetara azaldu zuten Gobernuak. Ez da kasualitatea. Madrilen ez dira inoiz euskal politikari buruzko kasualitateak izaten. Nola lotu Zapateroren asmoak eta Orejaren adierazpenak? Madrilgo Gobernuak erantzun nahi izan dio Mayor Orejari: "Ez, ez, ez. Gu neurriak hartzen ari gara, eta horren lekuko Alderdiaren Legearen aldaketa eta bermea da". Alegia, Gobernuaren eta ETaren arteko harremana gezurtatu nahi izan dute, baina ez dute lortu. Alde batetik, arrazoia eman diote Mayor

Orejaren sakoneko planteamenduari. Bestetik, PSOEek badaki horrelako neurri juridiko batek ez duela oztopatzen, demagun, egiten ari direna egiten jarraitzea. Iragan berrian ere horrela gertatu da. 2006ko ETaren su-etenean gertatu zen bezala. Neurri legal hauek ez dira oztopo bake prozesu bat abiaitzeko.

Bake prozesua abiaitzeko unean al gaude orduan?

Bake prozesuak daudenean daude, eta ez dute une fundatzailerik behar. Prozesu bat ez da ematen une zehatz batean. Esaten den arabera, badirudi, "badirudi" diot,

"ETak ez badio uko egiten bere jardun armatuari, ezker abertzalea kapaz izango al da ETArengandik aldentzeko?"

egon badagoela, bidea urratzen ari dela. Politikan eguneroko errealtatean gertatzen denaren eta esaten denaren artean alde logikoa dagoela kontuan hartu behar da. Bake prozesua benetan baldin badago, azalduko da eta txalotuko dugu. Baina utz diezaiozun eragile bakoitzari egin dezakeena egiten, ez gaitezen prezipitatu, ez gaitezen elkar makilatu eta prozesua hasi aurretik beste frustrazio une batera iritsi. ■

argia.com

Elkarrizketaren bertsio luzea.

SaiazGetaria
H o t e l a

Roke Deuna, 25 • GETARIA
www.siazgetaria.com • Tel.: 943 140 143

bilera gela